

KMETSKE LIST

Izhaja vsako sredo. Naročnina: letno 30 Din, polletno 15 Din, za inozemstvo letno 50 Din. Inserati po tarifi. Pismenim vprašanjem naj se priloži znamka za odgovor. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo.

Rokopisi se ne vračajo. Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in uprava je v Ljubljani v Kolodvorski ul. št. 7. Telefon inter. št. 32-59. Račun pri poštni hranilnici št. 14 194.

Za duhovno svobodo

Vsi vemo, da je Sokolstvo enotno, po svoji ideologiji, po svojih etičnih in tudi po versko-nravnih pojmih tesno povezano s Tyrševim naukom. Tega priznavajo Sokoli na Češkosloškem, na Poljskem, Junaki v Bolgariji in Sokol pri nas. Nebroj spomenic, brošur, člankov, govorov in izjav vodilnih sokolskih osebnosti to potrjuje in nepobitno dokazuje. Potemtakem Sokol sploh ni in v nobenem primeru ne more biti strankarska, ampak izključno le vsenarodna organizacija, ki svoje članstvo vzgaja k čim večji telesni izpopolnitvi, duhovno pa po neoporečnih moralnih načelih v človečansko svobodo, narodno zavednost in slovansko vzajemnost. Sokol je kot zasebnik lahko član te ali one stranke, nikdar in pod nobenim pogojem pa ne more sokolske organizacije izkoristiti v smislu svojega osebnega strankarskega gledanja in pojmovanja.

Neuspeli dokazi

In vendar bi nam nekateri ljudje radi dokazali, da je prav Sokol v Sloveniji neka izjema. Pravi, da je brezverski ali celo protiverski, in mu sploh skušajo naprtili najrazličnejše grehe, zlasti z območja religije in morale. Seveda, očitati to celokupnemu Sokolstvu in zraven priznavati, da se je praškega zleta po svojem zastopniku udeležila tudi sv. stolica, to bi bilo celo za slovenske razmere malo preveč vratolomna vaja. Treba je zato iskati pomoči v preizkušenem zavijanju in potvarjanju dejstev. Mi bi seveda lahko navedli za primer visokega slovenskega uradnika, ki je že izza deških let pa potem vso vojno dobo in še danes navdušen Sokol, pa je vendar redno vsako nedeljo, često pa tudi med tednom pri maši. Njegovi otroci so vsi vzgojeni v sokolskem duhu, a so povsod, kamor družina pride, vzor dobro vzgojenih otrok. Toda slepu kazati najlepše barve in glušču igrati najopojnejše simfonije, to je pač brezplodno delo. Mesto tega pogledjmo skromna vprašanja, ki jih v letošnji 9. številki stavlja »Proboj« in se glase:

Zanimiva vprašanja

1. Zakaj so bili po razdelitvi daril nezadovoljni Francozi? 2. Zakaj so »slovenski fantje« gledali precej po strani svoje francoske tovariše? 3. Kateri člani Z. F. O. so zbrali zletni fond? 4. Zakaj na Stadionu ni nastopila »slovenska vrsta«, ko bi bila vendar to prilika, da bi »slovenski narod« tekmoval s francoskim, češkim in slovaškim, torej kar s tremi narodi? 5. Zakaj skupina »Ilirija oživljena« ni imela slovenskih zastav, čeprav je za nje prosila? Kdo jih je odklonil in s kakšno utemeljitvijo?

Odgovor na vsa ta vprašanja prepuščamo drugim. Čas vse razčisti in razjasni. In prepričani smo, da je čas najboljši zdravnik, a tudi najbolj pravičen sodnik.

Druga vprašanja nas trenutno ne zanimajo, dokler nismo rešili prvega in v njem na vsej črti zmagali. Gre nam za

duhovno osvoboditev

slovenskega kmeta, ki je in ostane prva in temeljna zahteva vsake resnične kmetijske politike. V tem vprašanju ne more biti za nas nobenega kompromisa, nič branjevskega slogastva in nobenega popuščanja. Vsi vemo in čutimo, da naš kmetijski človek danes, žal, še ni duhovno svoboden, to se pravi, da si ne upa na dogodke in življenje gledati s stališča lastnega presojanja in ocenjevanja. Po zaslugi tistih, ki so ga stoletja vzgajali, je naš človek še vedno vaje gledati svet in življenje tako, kakor mu narekuje kdo, ki ga ima tisti trenutek v oblasti.

Prav ta okolnost pa je kriva, da ne moremo v svojem razvoju nikamor naprej. Kaj nam pomaga se tako velika narodna, politična in kakršna koli svoboda, dokler nimamo duhovne svobode? Vse dotlej smo namreč samo črda, nesposobna za resničen dvig v smislu človečanstva, kakršno so oznanjali in oznanjajo vsi veliki kmetijski ideologi.

Sele duhovna svoboda nas bo usposobila za nadaljnji dvig in razvoj.

Borba, ki se bje pri nas, torej ni tako brezpomembna in breznačelna, kakor bi to včasih radi prikazali razni poklicani in še večkrat nepoklicani godrnjači. Mi se v polni meri in v vsakem položaju zavedamo, da je treba začeti stavbo graditi pri temelju, ne pa pri strehi. Zato se tudi s tako vztrajnostjo borimo za to, kar se nam zdi pogoj za resnično ustvaritev

narodnega ideala

in takega slovenskega narodnega hotenja, ki bi nam v okviru jugoslovanstva in v duhu vseslovenske vzajemnosti odpiralo kar najbolj ugodne izgleda za bodočnost.

Kdor misli, da so to prazne besede, mu odkrito in odločno povemo, da ta naša zahteva vsebuje cel program, o katerem bi lahko pisali leto in dan, pa ga še ne bi izčrpali, in na katerem bo moralo delati nekaj rodov, preden bo popolnoma izgrajen in do potankosti izoblikovan.

Kdo si upa trditi, da imamo danes Slovenci kot celota svoj narodno politični ali narodno kulturni ideal? Imajo ga pač posamezne skupine in skupinice, nikakor pa ne — narod! In mi trdimo, da se do tega samo zato ne moremo povzpeti, ker nismo znali naroda duhovno osvoboditi. Duhovno nesvoboden, zaslužjen človek pa je v marsikaterem oziru ponižan na stopnjo živali. Kajti žival čaka na migljaj svojega gospodarja, duhovno svoboden človek pa nikdar in nikoli! Če in kadar se komu podredi, stori to iz lastne svobodne volje po treznem preudarku in po lastnem, čisto samostojnem spoznanju, da ravna tako v lastnem interesu in v interesu

človečanske skupnosti, nikdar pa ne slepo po narekovanem ukazu.

Mislimo, da smo se izrazili dovolj jasno in da ne more biti nobenega dvoma. Duhovna svoboda, ki jo zahtevamo mi, vodi

človeka v človečanstvo

in ga šele usposablja za pravo kulturno človečansko skupnost. Tak človek bo šele sposoben, ustvarjati si zgodovino. Žival, kakor vemo, je nima, ker je imeti ne more, ko nima take svobode, za kakršno sploh ni sposobna. To je izključno človekova prednost in pravica v stvarstvu. In za uresničenje te prednosti se borimo ter imamo zato v vsakem pogledu popolno pravico. Vemo namreč, da bo v trenutku, ko se nam posreči dvigniti našega človeka na stopnjo človečanstva, s tem samim odstranjeno marsikako gorje, ki nas danes razjeda. Saj ima slovenski kmetijski človek od narave dane vse pogoje za kar najlepši razvoj in napredek. Njegova nadarjenost je splošno znana, njegova marljivost občudujejo domačini in tujei, njegova nežna duševnost, polna smisla za vse lepo in dobro, pa odseva iz vsega, kar imenujemo narodno umetnost, a njegovo življenjsko odpornost in žilavost dokazuje končno že samo dejstvo, da se je slovenski človek v tisočletni brezobzirni borbi z mnogo močnejšimi tekmeci in nasprotniki vendar ohranil na svojih tleh.

Če smo torej uvodoma spregovorili o Sokolstvu, smo hoteli na njem poudariti primer duhovne svobode in pokazati, kako lepe in tehtne sadove rodi. Naša želja je in vse naše prizadevanje gre in mora iti za tem, da povsod zrahljamo ledino, ne morda kot krivi preroki, temveč kot glasniki in oznanjevalci kmetijske miselnosti, ki pomeni v najlepšem in najčistejšem pomenu besede res preporod vasi in z njo vsega našega naroda.

Tu ne gre za trenja in razlike med posameznimi skupinami, tu morajo odpasti vsi oziri na osebe ali trenutne male skupinske koristi, tu gre za narod in ta upravičeno pričakuje, da mu bomo vedno zvesti in pošteni delavci!

Močorni vlak Beograd-Bled

Kakor poročajo, namerava železniško ministrstvo uvesti elektrodinamičen motorni vlak na progi Beograd—Zagreb—Bled. Ti vlaki bi bili zgrajeni za normalni tir, imeli bi po dva vagona, a dosegli bi brzino po 110 do 120 km na uro.

Vagone bo izdelala tovarna vagonov v Brdu. Ta vlak bi potreboval za progo iz Beograda do Zagreba 4 in pol ure, iz Beograda do Bleda pa 7 in pol ure.

V nedeljo je bil na svečan način že odprt promet s takimi vlaki na progi Beograd—Dubrovnik. Upajmo, da v Sloveniji ne bo ostalo le pri načrtih in obljubah in da bo naš Bled v doglednem času res s tem prometnim sredstvom zvezan z Beogradom.

Cestni fond

Ministrski svet je izdal uredbo o cestnih fondih. Cestni fond je državni in banovinski.

Sredstva iz cestnih fondov se bodo uporabljala samo za izgraditev modernih cest, za gradnjo novih in dovršitev nedograjenih cest in mostov.

Redno vzdrževanje cest ne sme iti na račun cestnih fondov, temveč rednih drž. in banovinskih proračunov.

Kaj bomo plačevali v cestne fonde?

Dohodki državnega cestnega fonda so naslednji:

1. dve tretjini gotovine in vseh letnih dohodkov državnega fonda za javna dela, ki je predviden v čl. 10. uredbe o izvajanju javnih del, izvzemši dotacije finančnega ministra po čl. 13. imenovane uredbe.

2. Letne dajatve od vozil, in sicer od potniškega avtomobila 200 din, od motocikla s prikolico 75 din, od kolesa 10 din, od kočije ali voza z, vzmetmi 50 din, od običajnega voza brez vzmeti (razen onih, ki služijo za potrebe kmetijskih gospodarstev) 40 din in za dvokolice 20 din. Državna in banovinska vozila so oproščena od te dajatve.

3. Dajatve od inozemskih avtobusov, ki se bodo pobirale od osebe in prevoženega kilometra. Višino te dajatve bo predpisal gradbeni minister v sporazumu s trgovskim ministrom.

4. Ves prispevek za prekomerno izkoriščanje državnih cest, ki se pobira po uredbi o izrednem izkoriščanju cest.

5. Dohodki od vozninske takse, predvidene po tarifni številki 101, zakona o taksah.

6. Posebna taksa za železniške prevoze blaga v vagonih pošiljkah. Ta taksa se plača v višini 15 din od posameznega vagona, za vagonse pošiljke premoga, kamenja, peska, opeke, rude in uporabljene ambalaže pa 10 din od vagona. Ta taksa se plača pri predaji blaga na prevoz, pri vagonih pošiljkah, ki pridejo iz inozemstva, pa o priliki izročitve pošiljke. Taksa se pobira na ta način, da se na tovorni list nalepi posebna znamka, ki nosi naziv taksa za cestni fond.

7. Dohodke od prodanega materiala, sadja, trave, od nameščenih reklam itd. na državnem cestnem zemljišču.

8. Dajatev, ki jo plačajo lastniki nepremičnin vzdolž državnih cest s sodobnim cestiščem (cestiščem iz lesenih ali kamenitih kock ali s cementno ali bitumensko površino) za povečano vrednost nepremičnin, in sicer v krajih preko 5000 prebivalcev do površine 1000 kv. m po 2 din, izven naselj pa do površine 10.000 kv. m po 1 din od 1 m fronte nepremičnine na leto; za površine preko te maksimalne površine se plača polovica gornje dajatve. Ostali lastniki nepremičnin, ki so oddaljene do 250 m od cestnega zemljišča, plačajo polovico, v oddaljenosti do 500 m pa četrtino te dajatve. Dajatev, ki je predvidena v tej točki za povečano vrednost nepremičnin izven naselj, ne sme na 1 ha presežati zneska letnega davka (osnovnega davka zemljarine) dotične parcele. Ta dajatev se ne plača za državna in banovinska posestva, za pašnike, nerodovitna zemljišča itd.

9. 1 % od prodajne cene nepremičnin, ki se nahajajo poleg državne ceste s sodobnim cestiščem, in sicer v krajih preko 5000 prebivalcev do 1000 kv. m površine, v ostalih naseljih do 5000 kv. m površine, izven naselj pa do 10.000 kv. m površine. Za površino preko gornjega maksima se plača polovico te dajatve. O priliki prodaje ostalih nepremičnin, izza teh obmejnih, se plača polovica dajatve, če so te nepremičnine oddaljene od cestnega zemljišča do 250 m, odn. četrtina dajatve, če so oddaljene do 500 m.

10. Dohodke od mostnine na progi državnih cest preko velikih rek za prehod avtomobilov, avtobusov in vseh ostalih vozil. Ministrski svet sme na predlog gradbenega in finančnega ministra odobriti, da se na državni cesti, kjer

se izkaže prometna potreba, zgradi na podlagi koncesije stalni most s pravico pobiranja mostnine. Ta mostnina ima služiti za odplačilo anuitete stroškov gradnje mostu in za poznejše njegovo vzdrževanje, ne sme pa biti vir dohodkov za druge svrhe.

11. Dohodek od najemnine, ki jo plačajo podjetja za uporabo državnih strojev za gradnjo cest.

12. Dohodki od prodanega gradbenega materiala in inventarja.

13. Dohodek od taks za prodajo licitacijskih elaboratov za gradnjo državnih cest in objektov na njih; te takse se bodo pobirale v gotovini.

14. Dohodki od pogodbenih taks za gradnjo in popravilo državnih cest in objektov na njih; tudi te gradbene takse se pobirajo v gotovini.

15. Dohodki od pogodbenih kazni, ki jih plačajo podjetja po splošnih pogojih za državne ceste in objekte na njih.

16. Obresti od glavnice tega fonda.

Dohodki banovinskih cestnih fondov

1. ves prispevek za prekomerno izkoriščanje banovinskih cest, ki se pobira po uredbi o izrednem izkoriščanju cest.

2. 50 % odkupnine za osebno delo, ki se pobira od prejemkov državnih, aktivnih in upokojenih uradnikov in uslužbencev v naši državi in v inozemstvu.

3. 25 % odkupnine za osebno delo na banovinskih cestah po zakonu o nedržavnih cestah, izvzemši odkupnino državnih uslužbencev.

4. Denarne kazni po čl. 36. in 37. uredbe o zaščiti javnih cest in varnosti prometa na njih, kolikor se te kazni ne stekajo v specialni prometni fond banovine.

5. Takse na šoferske legitimacije in takse za izdajanje koncesij avtobusnim podjetjem za prevažanje potnikov in blaga.

6. Davek na premije pri zavarovanju motornih vozil, ki se uvaja s to uredbo. Ta davek se plača za vsa zavarovanja motornih prevoznih sredstev kakršne koli vrste in znaša 10% od letnega zneska kosmate premije, ki jo pobirajo zavarovalnice za to zavarovanje.

7. Dohodki od prodanega materiala, sadja in pridelkov ter postavljenih reklam na banovinskem cestnem zemljišču.

8. Dajatev, ki jo plačajo lastniki nepremičnin vzdolž banovinske ceste s sodobnim cestiščem zaradi povečane vrednosti nepremičnin,

in sicer v krajih preko 5000 prebivalcev do površine 1000 kv. m po 1 din, v ostalih naseljih do površine 5000 kv. m po 0,50 din, izven naselj pa do površine 10.000 kv. m po 0,30 din od vsakega metra dolžine fronte na leto; za površino preko te maksimalne površine se plača polovica dajatve. Ostali lastniki nepremičnin, izza obmejnih, plačajo polovico dajatve, če je nepremičnina oddaljena od cestnega zemljišča 250 m, odnosno eno četrtino te dajatve, če je nepremičnina oddaljena do 500 metrov. Dajatev, ki je predvidena v tej točki za povečano vrednost nepremičnine izven naselj, ne more presežati na 1 ha zneska letnega davka (osnovnega davka zemljarine) dotične parcele. Ta dajatev se ne plača od državnih in banovinskih posestev, od pašnikov in nerodovitnih zemljišč.

9. 1 % od prodajne cene nepremičnin, ki se nahajajo poleg banovinske ceste s sodobnim cestiščem, in sicer v krajih preko 5000 prebivalcev do 1000 kv. m površine, v ostalih krajih do 5000 kv. metrov površine, izven naselj pa do 10.000 kv. m površine; za površino preko te maksimalne površine se plača polovica te dajatve. Pri prodaji ostalih nepremičnin, izza obmejnih, se plača polovica dajatve, če je nepremičnina oddaljena od cestnega zemljišča do 250 m, odnosno ena četrtina, če je nepremičnina oddaljena do 500 m.

10. Dohodek od mostnine na mostovih v tiru banovinskih cest preko velikih rek za prehod avtomobilov, avtobusov in ostalih vozil. Ministrski svet sme na predlog gradbenega ministra odobriti banovini, da na svoji cesti, kjer se izkaže potreba, zgradi sama ali na podlagi koncesije most s pravico pobiranja mostnine, ki sme služiti samo za odplačilo anuitete in za vzdrževanje mostu. V soglasju z gradbenim in finančnim ministrom izda ban pravilnik o tem, preko katerih rek se na mostovih pobira mostnina in o tem, v kakšni višini in na kakšen način se pobira.

11. Dohodek od najemnin, ki jih plačajo gradbena podjetja za uporabo banovinskih gradbenih strojev.

12. Ves dohodek od banovinskih kamnolomov in drugih gradbenih podjetij za potrebe cest in mostov.

13. Dohodki od prodanega banovinskega gradbenega materiala in inventarja.

14. Dohodek od licitacijskih elaboratov za gradnjo banovinskih cest in objektov na njih.

15. Dohodek od pogodbenih taks, ki jih plačajo podjetja po splošnih pogojih za banovinske ceste in objekte na njih.

16. Obresti od glavnice tega fonda.

Jugoslavija in njeni zavezniki

Doba, v kateri živimo, nam kaže, kako se sorodni narodi združujejo v močne politične in gospodarske skupine, da bi bili kos nasprotnim takim skupinam drugih narodov.

Slovani so pred nekoliko desetletji skupno nastopali v raznih borbah, tudi vojnah. Svetovna slika se je pokazala drugačna po letu 1918. To podoba so narisale silno globoko spremembe, ki so nastale v svetu ne samo glede na drugačno razdelitev zemlje, temveč še bolj z ozirom na popolnoma nove družbene osnove.

Vsako dogajanje ima svoje viške in padce, dokler se ne ustanovi na točki, ki predstavlja pravo ravnotežje. To dviganje, to nazadovanje in končna stalnost povzročajo in spremljajo prav različne okoliščine, ki se porajajo v teh narodih samih ali pa izven njih.

Jezikovna in duhovna sorodnost

Prva prirodna vez med Slovani je njihov jezik. Imamo sicer več slovanskih jezikov, toda meje med njimi niso nikjer prav jasno začrtane. Od skrajnega severa Evrope pa do zadnjih južnih naselbin se preliva en jezik v drugega. Skoraj ni besede, ki bi je po njenem deblu ne bilo

v slehernem jeziku in šele njih raznovrstno oblikovanje opredeljuje jezik ruski napram poljskemu, tega napram češkemu in tako dalje drugega napram drugemu. Po zakonu razvoja se ti jeziki čimdalje bolj osamosvajajo od prvotnega skupnega praslovanskega jezika, a se ne bodo nikoli toliko oddaljili, da bi prenehali biti slovanski.

Jezik pa je izraz določenega čustvovanja in mišljenja, ki spet izvira iz določenih stalnih sestavin človeškega značaja, njegovih lastnosti. Sorodnost jezikov tedaj kaže na sorodnost čustev in misli, ki so najtrajnejše opore vsake skupnosti.

Začetki slovanskih gibanj nam ravno kažejo, da je v njih prevladovalo slovansko čustvo na podlagi slovanske jezikovne sorodnosti. Delno je spajala Slované tudi verska pripadnost, zlasti pravoslavne.

Osvobodilne boje Bolgarov in Srbov so podpirali ostali Slovani največ s te čustvene strani, pogoji za njih politično in gospodarsko oceno pa takrat še niso bili podani.

Ravno glede obojih zadnjih pa se danes slovansko vprašanje postavlja na novo in terja jasne opredelbe vseh rodov Slave.

Kruh, kruh!

Srpi so sklepani in pripravljeni za delo, ki se ga pri dobri letini veseli vsak kmet — žetev. Koliko truda, dela, znoja, skrbi in molitev je napravljeno v dobi od setve do žetve. In ko že žito zori, ko že gospodar računa na pridelek, se ravno v tem času najraje zatemni nebo in toča pokonča žetev — kruh. Žalosten zre na pokončana polja oče, mati. Skrbi jih, kje vzeti, kje iskati — kruh za otroke, družino.

Če ni vremenskih neprilik, če prizanesa toča in druge stotere nepogode in škodljivci, zopet kmet ne računa na pridelek, za svoje dobro življenje, na boljšo hrano itd., ampak samo na eno: na življenjsko potrebo, na najnujnejši, najpotrebnejši kruhek sebi in družini. Le kmetijski človek zna ceniti vrednost kruha, le kmetijski človek zna spoštovati kruh in ga ljubiti. Vsako drobtinico ne belega, temveč najbolj črnega spoštljivo pobere in otroke uči k istemu. Težko vidiš v kmetijski hiši drobtinice na mizi, še težje na tleh.

Na drugi strani pa vidimo pri bogato obloženih mizah tudi kruh, beli, sladki, kolače. Za temi mizami ni prostora za kmeta, delavca, nego drugi, izbrani imajo pravico, da se pogoščajo z dobrim belim kruhom. Ti izbranci ne vedo, kdo in kako se mora mučiti in delati za njihov kruh. Ne poznajo in nista jim znana dva, ki sta kmetu prirasla na njegovo življenjsko pot — znoj in žulj. Ni ga med njimi, ki bi se priklonil in pobral kos, če pade na tla. Mogoče jim je

znano in tudi uporabljajo često v molitvi izraženo prošnjo: »Daj nam danes naš vsakdanji kruh...«, vendar vedo in so trdno prepričani, da jim ga nihče ne bo dal, ker si ga bodo vzeli od tistih, ki ga pridelajo, vzeli iz kmetovih žuljavih rok.

Tudi oni so molili, pa še kako molili, procesije so se vrstile za srečno, dobro letino, za lepo vreme, za zdravje. In če je to vse in letina dobra, še ni nikjer zapisano, da bo kmet vse leto sit, preskrbljen. Ne, tu so cele vrste potreb, ki vpijejo po obnovitvi obleke in sto in sto drugih predmetov, katere si morajo nabaviti, davki, pa dolg, če je nastal, kar v današnjem času ni nič redkega. Vse, prav vse, se je zarotilo proti tistemu, ki ni samo najštevilnejši, nego nenadomestljiv na zemlji.

Priznajmo, kruh ni pravično razdeljen. Boljšega jedo tisti, ki ne delajo, stradajo ali črnega jedo tisti, ki ga pridelujejo. Delavne roke znajo delati, da, še kako delati, njihove glave znajo misliti, pa samo, kako se ustvarja, goji in pridobiva — ne znajo pa razdeliti pridobljenega, vzgojenega in z njihovimi rokami ustvarjenega kolača.

In dokler kmetijski očiak ne bo vzel v roke noža in kakor ob veliki noči razrezal ta kolač in ga razdelil med vse po pravici, tako dolgo bo on še lahko Lazar, ki bo nosil na gospodovo mizo, potem pa čakal ob strani in pobiral, kar bodo gospod v svoji »dobrodušnosti« zavrgli.

Doma in drugod

Okrog volitev

Zadnje čase se mnogo govori, piše in ugiba o volitvah za narodno skupščino. O njih je govoril predsednik vlade g. dr. Milan Stojadinović v Skoplju in izjavil, da je še leto dni časa do njih. Notranji minister g. Korošec je rekel pri Sv. Trojici v Sl. goricah, da ne vemo dneva, ne ure in da je treba biti vsak čas na volitve pripravljen. V Banatu je izjavil kmetijski minister g. Sv. Stanković, da bodo volitve že meseca novembra letošnjega leta, minister pravde g. Simonić pa je isti čas napovedal na nekem zboru v Srbiji, da bodo volitve šele drugo leto, in da bo sedanja narodna skupščina pretresala še en državni proračun.

Zagrebski »Obzorje«, ki nikoli ne piše o stvarih in dogodkih tako kakor resnično obstajajo, temveč vedno tako kakršne on želi videti, je nedavno obširno pisal in dokazoval, da morajo biti volitve novembra letošnje jeseni.

Kaj je torej na vseh izjavah resnice? Zakonodajna doba sedanji narodni skupščini poteče 5. maja 1939. leta. Po določbah naše ustave se morajo po izteku štiriletnje zakonodajne dobe narodne skupščine razpisati nove volitve. Razpis volitev je mogoče zavleči torej najdalj do 5. maja prihodnjega leta.

Velika verjetnost obstoja, da se do skrajnega roka z volitvami ne bo čakalo, marveč se bodo razpisale nekoliko prej. Na drugi strani je pa malo verjetno, da bi se vršile volitve še tekom letošnjega koledarskega leta. Do 30. decembra 1938. volitev najbrže ne bo.

Posledice govoric in vesti o volitvah se vendar le kažejo. Razgovori beograjske združene opozicije z dr. Mačkov hrvatsko fronto so se poživili in Mačkov prihod v Beograd se je pospešil. Po pisanju beograjskih listov je Mačkov obisk odrejen za prve dni avgusta. Tudi potek obiska je že do vseh podrobnosti izdelan.

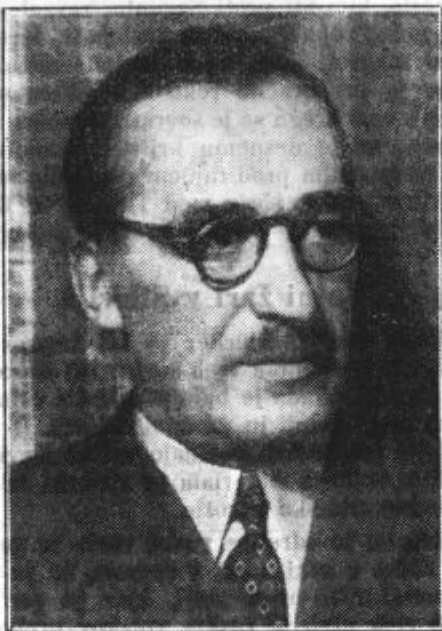
Najbolj delavna je postala v Srbiji

Jug. nac. stranka

ki je prenesla svojo akcijo v Južno Srbijo. V Prilepu se je vršilo 10. t. m. zborovanje, kakršnega ni imela še nobena stranka v tem kraju. Preko

15.000 ljudi se ga je udeležilo. V Prilepu je doma po vsej Južni Srbiji znani vojvoda Vasilje Trbić, ki je bil do Arnautovičeve obsedbe zaradi strela v Narodni skupščini narodni poslanec JNS. Ker je bil tudi Trbić obsojen na zapor, je izgubil poslanski mandat.

Trbić je bil nedavno amnestiran. Takoj je pričel z organizacijo JNS v Južni Srbiji in pri-

Novi češkoslovaški poslanik pri našem dvoru, dr. Jaroslav Lipa, je bil te dni na Brdu sprejet v nastopni avdienci in je izročil poverljive listine knezu namestniku Pavlu. Poslanik dr. Lipa je bil med vojno v Italiji med voditelji in organizatorji češkoslovaških legij. Tam se je spoprijateljil in je tesno sodeloval z našim prerano umrlim dr. Ljudevitom Pivkom.

lepski zbor je pokazal uspešne sadove njegovega dela. Na zboru so govorili še g. Bog. Jevtić, Protić in drugi strankini prvaki. Od tod so odšli v Bitolj, Ohrid in druge kraje po južni Srbiji in povsod obdržali uspešne sestanke in konference.

Na splošno se opaža med narodom veliko razpoloženje za skupen nastop vseh opozicijskih grup. V narodu vlada danes ena sama skupna volja, ki zahteva enotnost in složnost pri bodočih volitvah.

Rojstni dan dr. Mačka

V Zagrebu se je vršila v nedeljo velika proslava na čast rojstnega dne predsednika dr. Vladimira Mačka.

V veliki povorki je narod odkorakal dopoldne pred Mačkovo stanovanje, kjer ga je v imenu hrvatskega naroda pozdravil in mu voščil dr. Ziga Scholl.

Uredba o prenosu lastnine

Pravosodni minister je v sporazumu z ministri za kmetijstvo, vojsko in mornarico ter notranje zadeve izdal uredbo, po kateri se zakonska uredba o omejitvi prenosa lastnine nepremičnin na področju apelacijskega sodišča v Ljubljani izpremeni in izpopolni v naslednjem smislu:

Člen 1. se glasi: Na ozemlju vseh sreskih sodišč v območju okrožnih sodišč v Mariboru, Murski Soboti, Celju, Ljubljani in Novem mestu je dovoljen prenos lastnine nepremičnin na osnovi pravnih poslov med živimi samo po pristanku komisije za dovoljevanje prenosa lastnine nepremičnin, kakor jo določa člen 7. To velja tudi za primer, da se nepremičnine dajo v zakup za dobo preko 5 let.

Členu 10. se doda naslednji novi stavek: V primeru dvoma, da je prenos lastnine nepremičnin v nasprotju z interesi državne obrambe, bo komisija zahtevala od poveljnika divizijske oblasti, v katere območju leži nepremičnina, da poda svoje mnenje.

Izvoz sadja

Nedavno je bila v Beogradu v Zavodu za pospeševanje zunanje trgovine seja strokovnega odbora za sadje, ki je sklenila: 1. da se dostavijo vsem trgovinskim zbornicam navodila, po katerih bodo zbornice v bodoče izdajale potrdila izvoznikom sadja, na podlagi katerih bo potem zavod izdajal pooblastila za izvoz sadja in sadnih izdelkov; 2. da se pozovejo vse banske uprave, naj čimprej predložijo trgovinskemu ministru predloge o nakladalnih postajah, kjer naj se vrši pregled sadja, namenjenega za izvoz, in da dostavijo sezname kontrolorjev, ki bodo vršili pregled sadja za izvoz za leto 1938/39.; 3. čimprej se morajo natiskati novi formularji za potrdila o kakovosti sadja v smislu predpisov nove uredbe; ti formularji se morajo takoj dostaviti kontrolnim organom; 4. v najkrajšem roku je treba pripraviti in predložiti trgovinskemu ministru načrt pravilnika o poslovanju kontrolnih organov in revizorjev.

Stanje kmetijskih dolgov

Največji revež je še vedno najboljši plačnik. To je razvidno iz poročil o plačevanju kmetijskih dolgov.

Do konca junija t. l. so dolžniki Priv. agrarne banke plačali na račun svojih dolgov 187.7 milij. din, od tega v letošnjem letu 44.2 milij. din. Od dneva predzadnjega poročila, to je od 23. junija, je bilo na novo odplačano 1.5 milij. din. Izplačila bankam-upnicam, izvršena v obveznicah, so do konca junija znašala 234.1 milij. din (do 23. junija 229.7), v gotovini pa so prejele banke izplačanih 118.2 milij. din (do 23. junija 115.2 milij. din).

Ko bi bili vsi tisti, ki so državo na razne načine že ogoljufali za težke milijone, tako vestni kakor kmetje, pa ne bi pri nas nikoli poznali krize.

Ajdo za seme

sivo in črno nudi

SEVER & KOMP., Ljubljana

Kaj se godi po svetu

Pomembna kretnja

Pred dvema mesecema je sovjetski poslanik v Londonu g. Majski odšel na dopust v Rusijo, v kratkem pa se zopet vrne v London. Kakor poročajo, je pooblaščen, da v imenu Rusije sklene z Veliko Britanijo dogovor o vzajemni pomoči. Rusija je v tem primeru pripravljena prenehati s protibritansko propagando in urediti še vsa nerešena vprašanja med obema velesilama. Seveda bo sklenila z Anglijo tudi gospodarski sporazum. V novi osi London-Moskva vidijo mnogi nepristranski opazovalci najbolj trdno jamstvo za ohranitev miru v Evropi.

V Berchtesgaden pa je izročil kancelarju Hitlerju poverljiva pisma novi sovjetski veleposlanik v Nemčiji, g. Menekalov, ki je izjavil, da se bo trudil za doseg normalnih odnosov med Rusijo in Nemčijo. Kancelar Hitler je v svojem odgovoru rekel med drugim: »Tudi jaz sem mnenja, da je ohranitev normalnih odnosov med obema državama v obojestransko korist, kakor tudi posebne važnosti za splošen mir. V meni boste našli pri izvedbi svojih dolžnosti vso potrebno podporo, kakor tudi podporo moje vlade.«

Mislimo, da bo ves svet začutil olajšanje, če se bosta obe ti dve kretnji izkazali za resno in življenja zmožno dejanje.

Veliko pozornost in mnogo hrupa je v Angliji vzbudila afera poslanca Duncana Sandysa, ki je izdal mobilizacijski načrt angleške vojske, a se je zatekel pod zaščito poslanske imunitete, ko so ga vojaške oblasti poklicale na odgovor. Dosedanja skušnja prča, da v Angliji v takih vprašanjih ne poznajo šale.

Na češkoslovaškem

se je pred kratkim vršila pod predsedstvom min. predsednika dr. Hodže konferenca poslanske zbornice in senata, o kateri pravijo, da je šlo za spremembo nekaterih določb glede poslovnega jezika v parlamentu. Vlada hoče namreč vsem narodnostim v tem pogledu kar najbolj usrečiti. Danes je ministrski predsednik Hodža sprejel zastopnike vseh čeških opozicijskih strank, torej zastopnike lige poslanca Stribrnega, zastopnike židov in poslanca bivšega generala Gajde. Razen tega so bili pri njem številni zastopniki korporacij in strank iz Podkarpatske Rusije. Končno je ministrski predsednik sprejel še šefa pisarne pri guvernerju Podkarpatske Rusije. Po vseh teh sprejemih je jasno, da se je danes govorilo največ o ureditvi Podkarpatske Rusije.

Henlein pa namerava baje preiti zopet v energično akcijo za uveljavljanje svojih zahtev. Po vsem mešanem ozemlju države se spet množijo incidenti s sudetskimi Nemci. Vodstvo sudetsko-nemške stranke operira zelo živahno z najbolj nemogočimi obljubami, kjer pa to ne zaleže, tudi s terorjem. Kakor trdijo listi, priprav-

lja Henleinova stranka splošno stavko po vsem ozemlju, kjer prebivajo sudetski Nemci.

Kakšen bo izid, to je vprašanje, na katerega ne bo mogel izostati odgovor kulturne Evrope.

Spomenik kralja Aleksandra I. Zedinitelja v Parizu je kraj, kamor poroma vsak Jugoslovjan, kadar obišče Francijo. Na sliki vidimo akademski pevski zbor »Obilic« iz Beograda, ki se je prišel pokloniti spominu našega velikega vladarja.

V Španiji

so Francove čete južno od Pueble de Valverde nad cesto, ki vodi proti Saguntu, zavzele danes zopet nekaj republikanskih postojank, ki so bile močno utrjene. Levo krilo nacionalističnih odredkov je prekoračilo reko Rio Albentoza, na katere levem bregu se je sovražnik močno utrdil. Istočasno se je desnemu krilu nacionalističnih čet s pospešenim prodiranjem posrečilo priti do Rio Albentoze, in sicer med Taherio in Blanco. Republikanske čete nudijo ogorčen odpor.

Vojni žari v Sibiriji

Ruski maršal Blücher je bil imenovan za vrhovnega poveljnika vseh sovjetskih oboroženih sil v Sibiriji. Vlada je baje proglasila vojno stanje po vsej srednji in vzhodni Sibiriji. Iz notranjosti po teh vestih pošiljajo veliko število čet in zaloge vojnega materiala po sibirski železnici v vzhodno sibirsko okrožje.

Baje so te odredbe ruske vlade in generalnega štaba v ozki zvezi s sporom, ki je nastal na mandžursko-ruski meji, kjer je po nekkih vesteh cela divizija ruskih vojakov prekoračila mandžursko mejo, zavzela in zasedla mandžursko obmejno trdnjavo in se kljub pritisku Japonske noče umakniti. Nekateri tolmačijo dogodek tako, kakor bi se Rusija polagoma pripravljala, da dejansko poseže v kitajsko-japonsko vojno na kitajski strani.

Japonsko kitajska vojna

velja doslej Japonsko že okrog 8 milijard jenov, kar pomeni v naši valuti kakih 90 milijard din! Mrtvih imajo Japonci po lastnih poročilih 36.629 mož, Kitajci pa 130.000. V tem številu seveda niso všeti ranjenci in pohabljeni. Menda ne pretiravamo, če po skušnjah zadnje svetovne voj-

ne računamo na vsakega mrtvega po pet ranjenec in pohabljenec. Tako naraste število japonskih izgub na okrog četrtilijona mož.

Vsakdo si lahko preračuna, kako to Japonsko slabi. Kolikor dalje bo torej trajala vojna, toliko manj bo Japonska sposobna igrati proti Rusiji tako vlogo, kakršno želi znana os. S tega vidika je treba gledati in presojati vse dogodke na Daljnem Vzhodu.

V zadnjem času se je Japoncem po 70 ur trajajočem letalskem bombardiranju in artiljerijskem obstreljevanju kitajskih utrd in postojank posrečilo zavzeti strateško važno mesto Kiukiang. Sedaj je v japonskih rokah ključ do srednje Kitajske. Odprli so si vrata v hankovsko področje. Silne kitajske utrdbe okrog Kiukianga so bile popolnoma razdejane. Takoj po padcu Kiukianga so skušali motorizirani oddelki japonske vojske prodreti v Singkiang, da bi docela predrli kitajsko obrambno črto na Jangceju. Na obeh bregovih veletoka se je davi razvila silna bitka, v katero je poseglo s svojim topništvom tudi 70 japonskih topničark, ki skušajo predvsem zaščititi vojsko na kopnem pred kitajskimi letalskimi bombami. Na delu je tudi cela vrsta minonoscev, ki dvigajo mine iz Jangceja. Doslej so jih dvignili iz vode ali pa uničili že okrog sto.

Kitajsko letalstvo je neprestano v boju in je nedavno ponovno napadlo japonske vojne ladje na reki ter jih nekaj hudo poškodovalo, da so se morale umakniti iz boja.

Singkiang, ki šteje 200.000 prebivalcev, je sedaj poslednja velika zapreka na poti proti

Te dni obišče angleški kralj Jurij VI. s kraljico prvič uradno angleško zaveznico Francijo. Francozi so se že dolgo pripravljali, da bo sprejem angleškega kralja povsod, zlasti pa v Parizu nad vse veličasten in sijajen.

Hankovu. Kitajci so trdno prepričani, da bo Singkiang vzdržal japonski pritisk. Japonci imajo poleg tega velike težave s poplavo Jangceja, ki se je pričela znova širiti, s slabim vremenom, ki jim onemogoča naglo prodiranje, in s kitajskimi četniki, ki jim v zaledju razdirajo ceste, proge, telefonske in brzojavne napeljave.

Dopoldne je skupina japonskih letal znova napadla Hankov. V središču mesta je razdejala več visokih stavb. Letalski napad je zahteval okrog sto človeških žrtev, povzročil pa je tudi ogromno škodo.

Našim rojakom v Nemčiji!

Vsi jugoslovanski državljani, ki so odšli v Nemčijo, preden je bila k Nemčiji priključena Avstrija, morajo zadostiti svoji vojaški obveznosti po zakonitih odredbah za države, ki niso v naši neposredni sosesčini. Tisti pa, ki odidejo sedaj v Nemčijo, morajo odslužiti svoj kadroviski rok po zakonitih odredbah, predvidenih za države, ki so v naši neposredni sosesčini.

Mladina na vasi

Mladinsko gibanje na Bizeljskem

Naše Društvo kmetiskih fantov in deklet je še mlado in je komaj začelo delati. Pa je že tako, da dobi skoraj vsako gibanje, posebno mlado, proti sebi nebroj nasprotnikov. Tako so udarili tudi po nas.

Društvo je bilo takorekoč še v zibeli, ko so nas napadli z vseh strani. Vodili bomo društvo, uspešno vodili in s tem dokazali, da nismo nezreli! Krive preroke imenujejo delegate, ki prihajajo k nam. Zato bomo dokazali, mladini bomo dokazali, da je naša ideja čista in prava, naši delegati oznanjevalci resnice in napredka.

Vera nas uči, da je Bog šest dni svet ustvarjal, sedmi dan pa je počival, zato je njemu posvečena vsaka nedelja. Ali pa ne more in ne sme biti ena nedelja v letu posvečena delu, posvečena tistem, ki obdeluje zemljo in ustvarja najpotrebnejše dobrine? Kljub praznovanju dela vsak kristjan lahko opravi svojo versko dolžnost.

Nehote se nam usili vprašanje: ali kmet res nikdar ne bo na svoji zemlji svoj gospod. Ali bo vedno tlačan in suženj? Poprej grajski hlapec, zdaj podložnik gospode?

Veseli starši, če njihovi otroci samostojno in v blagor hiše kaj započno. Če bi bilo naše delo na krivih potih, bi nam ga itak posvetna oblast ne dovolila.

Priredili smo igro »Rožmarin« in tekmo koscev; lepo nam je oboje uspelo in ljudstvo je vzljubilo naš pokret, upravičeno pa se razburja in graja nekatere godrnjače.

Tistim mlečnozobim, zelenim mladeničem, ki raznašajo okrog, da smo komunistično usmerjeni, da je naše društvo proti veri itd., pa svetujemo, naj denejo jezike za zobe, sicer jim jih bomo potisnili mi pred sodiščem!

Naši nameni so jasni, naša pot odkrita. Prirejati hočemo tečaje, predavanja in druge kulturne prireditve, kjer se bodo fantje in dekleta vadili in učili vsega, kar jih zanima. Koliko talentov je zakopanih med kmetiskim ljudstvom! Te sile lahko mi dvigamo! Odkod pa je izšla vsa naša najboljša šolana inteligenca, naši pisatelji in pesniki? — Kmetška mati jih je zloala, iz kmetiskih so izšli domovi! — je zapisal pesnik Simon Gregorčič.

Ali so gospodje nevoščljivi, da bi bil kmet izobražen? Ali ga hočejo še vedno držati v srednjem veku, da bi verjel, da znajo nekateri gospodje delati in ustvarjati točo?

Nimamo prevratnih misli, nimamo političnih namenov; zato naj nas vsak tisti, ki nas noče pri delu podpirati, pusti pri miru.

Fantje in dekleta! Bodočnost je naša! Sami si jo moramo priboriti, če jo hočemo uživati v svobodi in tako, da bo to življenje človeka vredno! »Pomagaj si sam in Bog ti bo pomagal«, pravi pregovor. Bodočnosti si ne bomo priborili s puško ampak z izobrazbo, ki nam bo dala zmožnost, da bomo znali gledati na svet. Imamo kmetijske in gospodinjске šole; vsi pa ne moremo v te šole, zato imamo društva. Društva, ki so ustanovljena od kmetiskih ljudi samih so tudi zanj, le taka društva jim bodo dajala to kar oni potrebujejo, jim lajšala trpljenje in jih privedla v boljše čase.

Vsak kmetški fant in dekle morata biti le v tistem društvu, ki je po duhu kmetško in kot kmet in kmetica sta dolžna delati za njegovo rast in moč.

Žmagoslaven pohod oračev na Muhaberu

Nedelja 10. t. m. je bila za Muhaber in vso novomeško okolico velik kmetški praznik s tekmo oračev, ki jo je priredilo Društvo kmetiskih fantov in deklet. Kljub temu, da ni nebo bilo nič prijazno in je grozilo, da bo pričelo deževati, se je zbrala na Muhaberu množica ljudstva, kakršne še Muhaber ni nikoli videl. In ta množica je spregovorila in s tem dokazala, da stoji neemajno za mladino, ki vodi borbo za novo boljše bodočnost.

Zivahno vrvenje v Bršljinu pred Kasteličevu gostilno je vsakomur dovolj jasno pričalo, da se tu zbira nadebudna kmetška mladina s tekmovalci-orači za povorko, kjer je mladina v svojem mladostnem navdušenju pokazala svojo silo, delavnost in borbenost. Niti kaplje dežja, ki so pričele padati ob odhodu povorke iz Bršljina na tekmovališče, niso nikogar motile, da bi ne vrisikal od veselja, ki je raslo, da se je končno našmehnilo še samo nebo.

Ko se je ustvaril na njivi tov. Osolnika zadnji voz, je stopil na govorniški oder tov. Jože Pe-

troč in otvoril zborovanje. Tov. Cvetko Zorko, je kot delegat Zveze kmetiskih fantov in deklet ter pododbor v Novem mestu pozdravil množico v imenu vsega kmetško mladinskega gibanja. Nato je v klenem, bogatem govoru pokazal borbo kmetškega stanu in mladine od tlačanskih dob pa do danes. Za svoja izvajanja je žel viharo odobravanje.

Veličastni so bili trenutki, ko so se postavili orači-tekmovalci pred odmerjene pasove in poglani živino ter zasadili pluge v zemljo, da zorjejo brazde, ki dajejo vsem nam up za novo vstajenje naše vasi. Po dobrih 7 minutah je končal prvi in v malih presledkih so sledili še drugi. Prvo mesto pri konjski vpregi je dosegel tov. Karel Potočar iz Mirne peči, drugo tov. Frane Oskar iz Bršljina in tretje pa tov. Tone Potočar, pri volovski vpregi pa je dosegel prvo mesto tov. Gerdene itd.

Cel Muhaber in daljna okolica bosta pomnila ta veliki, krasno uspeli kmetški praznik. Nasprotniki so videli, da vstaja kmetška mladina in ponosno kliče: Tlačani, združino in borimo se!

Celje

Celjski Pododbor Zveze kmetiskih fantov in deklet ima svoj 10. redni občni zbor v nedeljo, dne 31. julija ob 9. uri dopoldne v posebni sobi hotela »Union« v Celju.

Vsako v pododboru včlanjeno društvo pošlje na občni zbor na vsakih 10 članov po enega delegata. Prav tako naj vsako društvo z ozirom na število svojih članov pred občnim zborom poravnano letno članarino. Pred občnim zborom se vrši še razprava vseh delegatov in delegatinj. Na občni zbor so vabljeni in dobrodošli še ostali tovariši in tovarišice včlanjenih društev. Naj ne bo društva, ki bi na občni zbor ne poslalo svojih zastopnikov.

Velik tabor kmetške mladine v Šmartnem ob Savi

V nedeljo 17. julija t. l. se je vršil v Šmartnem ob Savi velik tabor kmetške mladine, katerega je priredil ljubljanski pododbor Zveze kmetiskih fantov in deklet. Poleg mladinskega zborovanja se je vršila tudi tekma žanjic. Na tabor so prihiteli ljudje od blizu in daleč in so tako manifestirali za trdno kmetško skupnost. Kmetški ljudje se vedno bolj in bolj zavedajo, da si bodo le sami in v trdni skupnosti priborili svoje pravice in v tem duhu se je izvršila tudi ta lepa kmetška slavnost, o kateri bomo poročali obširneje v prihodnji številki.

*Žolni kamen
bo odstranjen
v najkrajšem
času!*

Sargov
KALODONT
proti zobnemu kamnu

Kaj pravijo

»Trgovski list« poroča v 75. številki t. l. med drugim tudi tole:

»Tudi letos bo glavni nakupnik pšenice Prižad, ki bo tudi določeval cene. Od vlade mu je zajamčen v ta namen kredit 250 milijonov din. Ne ravno razveseljive skušnje lanskega leta niso imele, kakor se vidi, nobenega vpliva.«

»Demovina« objavlja v letošnji 28. številki članek o zavarovanju proti toči, kjer pravi med drugim:

»Zaradi škode, ki jo dela toča leto za letom v banovini, trpi bolj ali manj gospodarstvo vse banovine. Stradajoči ljudje se morajo obračati na oblastva s prošnjami za podpore. Oblastva jim morda dajo nekaj, mnogo pa gotovo ne, ker v ta namen nimajo pripravljenih sredstev v proračunu. Ne vidimo drugega izhoda razen uvedbe obveznega splošnega zavarovanja proti toči.

Uvedba obveznega zavarovanja ne bi smela biti tako težavno vprašanje, če so se zanj odločili celo v banovinah, ki sicer glede naprednega gospodarstva zaostajajo za našo banovino. Pogledajte, kako je zavarovanje urejeno v teh banovinah in potem na delo brez oklevanja.«

»Nova Pravda« objavlja poleg drugih v 27. št. tudi tele domisleke pod zaglavjem »Verjame ali ne«:

— da je končno dokazano, da je v Ljubljani »precej« sokolsko mislečega ljudstva.

— da je v nekaterih resnicoljubnih časopisih čudno le to, da se pri številkah tako radi zmotijo,

— da bi bilo dobro, če bi napravili zbirko med množico tistih rož, ki so bile metane ob špalirju pri prihodu sokolstva, in množino tistih pri fantovskih odsekih,

»Delavska Politika« objavlja v uvodniku v letošnji 64. številki tudi tale značilen odstavek:

»Bedaki mislijo, da človeški duh miruje, če ne smemo povedati tega, kar bi radi. Zadušiti človeškega duha tudi z najbrutalnejšo silo ni mogoče, ker je abstrakten in so le ljudje tisti, ki izvršujejo njegovo nalogo. Zato je neumno poskušati masakrirati duha, edino nepremagljivo silo razvoja.«

»Život« je revija, ki jo v Zagrebu izdajajo jezuiti. V zadnji številki objavlja glede katoliške akcije na Hrvaškem revija tole izjavo uredništva:

»Na željo in po sklepu katoliškega episkopata, ki smo ga vedno pripravljeni poslušati in verno slediti njegovim navodilom, ustavljamo vsako polemiko o delu katoliške akcije. Zaradi tega ne bomo sprejemali v bodoče več člankov bodisi načelnega ali osebnega značaja, ki bi mogli izzivati spore med organiziranimi hrvaškimi katoličani.«

Mlatič

Zakoreninjenec

K mojem sivočasnemu poročilu iz obubožanih Haloz, ki zglede sedaj, da ni bilo popolno, poroča neki moj prijatelj v »Del. politiki«: »Sele pred dobrim letom so premestili priljubljenega kaplana iz Ribnice na Pohorju v Sv. Jurij v Slov. goricah. Ker se je g. kaplan v Ribnici preveč bratil s tamošnjimi kamnoseki. Domnevali so, da bodo kaplanu odrezali peruti, če ga premestijo v čisto kmetški Sv. Jurij, kjer so župljani ob volitvah skoro vedno oddali 100% za SLS. Toda pri Sv. Juriju je ljudstvo kaplana tako vzljubilo, da je postal »nevaren« in zopet so ga premestili daleč proč, čez hribe in doline in mladi Kristusov namestnik že skoro sam ne ve, kolikokrat je že moral na ta način romati s culo v roki. Ljudstvo pa je tudi na svoj način izkazalo svoje nazore o tej premestitvi: najprej so priredili kaplanu tako slavno odhodnico, kakor da bi instalirali novega župnika. Vse je bilo presenečeno in ganjeno ob tem slovesu. Še večje presenečenje pa je bilo naslednje jutro pri Sv. Juriju, ko so našli župnikov studenec do vrha zabasan s senom, ki so ga neznaki ponoči znosili iz bližnjih travnikov v studenec; pa ne samo to, na župnišču je bilo razbitih nekaj oken. Temeljita preiskava pa še do danes ni našla krivcev, ljudje molčijo kakor grob, v čel fari nihče nič o tem ne ve... Glas ljudstva, glas božji.«

Otepanje prahu s šteigljem

Gospodarji kurnikov in drugih zgradb na ljubljanskem polju, po Barju in Kurji vasi izdajajo kar je moderno in bi rekel sodobno kakor vsi drugi ferajni svoje generalno glasilo, katero se štampa po bogve kakem naključju v neki vasi blizu Kamniških planin. Generalno glasilo teh

kurnikarjev, ki nosi radi nekega par minutnega štrglanja pred obličjem samega gospoda purgermajstra nič manj ko 228 vrst dolg popravek, je zabelilo tega vsaj po mojem mnenju z naslednjimi jedkimi začimbami:

»Ko je bila v Fabulah gospodarska kriza najhujša, niso imele fabulske gospodinje pod milim nebom ničesar več pri hiši, kar bi bilo za v lonec. Tudi fabulski očanci so se morali radi ali neradi odreči svojim tako priljubljenim pipam. Posledica temu je bilo to, da je za vaškim čevljarjem in krojačem odšla v kader brezposelnih, še trafikantinja. Celo vaški psi so žalostno zavijali okrog vogalov ter pripovedovali v svojem jeziku drug drugemu, da imajo prazne želodce. Malokatero živo bitje je še bilo v vasi, ki ni čutilo pomanjkanja in lakote.

Ko so občinski očetje uvideli, da tako ne more iti več naprej, so po temeljitem prevdanku sklenili, da bodo odpravili krizo najbolj enostavno s tem, da izdatno povišajo občinske davke.

Kmete — ali se vam ne zdi, da je imel pri teh pasjih litanijah nekdo žabo v ustih?

Ali naj bodo ženske v občinski službi?

V glasilu županske zveze v Ljubljani piše neki morebiti občinski uslužbenec tole:

Meni vsaj se zdi silno mučno, ako bi tajnica izvrševala osebni opis moške osebe.

Da pa tajnica ne bi izgubila vse korajžje, nadaljuje in reče:

Zato je moje naziranje sledeče: Kolikor je danes ženskih moči, naj ostanejo. Saj je ženska »po ogromni« večini marljivejša, vztrajnejša in zanesljivejša v službi kot moški.

Kadar te tajnice izvršujejo opis moške osebe, bodo pač gledale proč, da »ne bo silno mučno«. Kakšna je ogromna večina posamezne ženske, kdo bi vedel bolje, kakor moški, ki mu ni mučno, izvrševati osebni opis ženske!

Zakaj tako norčevanje?

Povedati moram, da sovražim vsako nasilje, seveda tudi nasilje proti poštenim katoliškim duhovnikom. Sovražim ga pač kakor nasilje proti pristašem kateregakoli zdravega in pametnega naziranja.

Enako mi je odvratno, če se kdo iz trpečih norčuje, dvakrat grdo pa je, če list, kakršen je »Slovenski Gospodarc« pod zaglavjem »Po katoliškem svetu« dne 13. t. m. takole piše o duhovnikih v zmedah španske državljanske vojne:

»Nekateri duhovniki so pobegnili, drugi so bili izdani in najdeni v svojih skrivališčih, tretje so komunisti silili, naj jim bodo »tajniki«, ker so komunistične druhal povečini sestavljene iz samih nepismenih. Pisec podrobno opisuje smrt 30 duhovnikov. Bili so med njimi mladi in stari, zdravi in bolni, vsi pa so šli junaško v smrt.«

Kaj pravite, dragi kmetje in kmetice, kako gre »junaško v smrt« tisti, ki — pobegne? Moja trda in mlatičevska butica tega nikakor ne more razumeti. Doslej še namreč nisem nikoli slišal, da bi kdo pobegnil in šel »junaško v smrt«, zato se mi zdi tako pisanje »Slovenskega Gospodarja« grdo norčevanje, s katerim bi jaz niti ostalih Špancev ne maral žaliti, kaj pa šele preganjane španske duhovnike. Nemara bi mi o tem kaj vedel povedati Peter Rešetar, ki tam blizu toliko rešetarji, da sam sebi narešeta v čerfo junake, ki — beže.

Proslava 20letnice v Rušah

Sokolsko društvo v Rušah je dalo iniciativo za skupno proslavo 20letnice obstoja naše države, ki se bo vršila dne 24. julija 1938. na svečan način. Občina in vseh 14 ruških društev, brez ozira na politično in svetovno-nazorno pripadnost, bodo skupno proslavila spomin na rojstvo naše države ter se s hvaležnostjo spominjala vseh

Neznani svet

(Dalje.)

V Tibetu so udomačene vse oblike zveze med možem in ženo, vendar je enoženstvo najbolj pogosto. Pri bogatih Tibetancih, ki si upajo vzdrževati po več žena, nahajamo tudi zakone z več ženami, takisto pa zakon z eno glavno ženo z več vzporednimi ženami. Med siromaki, ki ne morejo v zakonu vzdrževati niti ene žene, se dogaja prav pogosto, da si bratje dele eno samo ženo, da tako preprečijo drobitev skromnega imetja in skupnega dela. Pravico do take skupne žene imajo samo njen mož in vsi njegovi mlajši bratje, medtem ko moževi starejši bratje nimajo nobene pravice do nje. Zato se v takih razmerah navadno oženi najstarejši brat, da imajo potlej bratje vsak svoj delež na ženi in tako vlada v družini mir. V nasprotju z običaji in razmerami v sosednji Indiji ima Tibetanka precej svobode in lahko sodeluje v javnem življenju, le v cerkvenih zadevah nima nobene besede. V veljavi je tudi nauk Song-cen-Gavapoa, češ: »Zeninih besed ni treba ubogati.«

Kljub temu bi se motil, kdor bi menil, da Tibetanka v življenju moža in družine igra le nemogočo vlogo. V vseh stanovih je ženska pogosto prav razborita tovarišica in njen svet navadno prav uvaževan. Celo lamaistična hierarhija (visoka duhovščina) priznava ženi sicer eno samo, vendar pa toliko bolj značilno izjemo: Visok položaj dovoljuje ženski inkarnaciji* Dor-ja Pa-mo in ji prepušča, da kot opatinja upravlja moško samostan Sam-ding ob jezeru Jam-dro.

Razmere, ki jih povzroča fevdalni sistem, to nesnaga, ki je zaradi hladnega podnebja silno razširjena, onemogoča zdravo in čvrsto priraščanje prebivalstva. Higijena in medicina sploh ni

stla priljubljeni, pač pa zaradi globoko ukoreninjenega praznoverja narod mnogo bolj ceni razne čudodelne zarotitve in molitve.

Še večja ovira za številčno napredovanje prebivalstva pomeni vsemogočni lamaizem. Petina prebivalstva je duhovniškega stanu. Družine, ki imajo po več otrok, in celo take z dvema ali tremi otroki morajo dati cerkvi vsaj po enega otroka, dečka ali deklico. Za duhovnike in menihe je predpisan celibat (samski stan). Tibet je najbolj verna, a hkratu tudi najbolj vraževerna država na svetu. Tam ne prevladujejo verske šege, ki bi bile izraz duše, ampak bolj nekakšna zunanja vernost, polna okorelosti srca, zato pa toliko bolj prepletena z vnanjimi obredi. Ljudske množice žive popolnoma v oblasti cerkve in namenoma vzdrževane vraževernosti. Zato je moč cerkve mogoče opazati celo v najbolj skritem kotičku posameznikovega življenja.

Lamaizem je posebna tibetanska oblika budizma. Prišel je iz Indije v začetku sedmega stoletja. Glede prejšnjih dob je zgodovina Tibeta zavita v popoln mrak. Legenda pravi, da so Tibetanci nastali kot delo usmiljenega duha Cen-re-sia (to je indijski Avalokišvara), ki se je spremenil v opico in se združil z žensko — vragom. Duh Cen-re-sia živi danes v reinkarnacijah Dalaj-Lame. Zgodovina kraljev pred sedmim stoletjem spada med pravljice. Sele s tem stoletjem se začnejo pisani zgodovinski viri, ki opisujejo prvega »verskega kralja« Song-cena Gam-poa. Te kralje zato imenujejo »verske«, ker so se posebno borili za zmago vere v Tibetu tja do IX. stoletja. Med njimi se zlasti odlikujeta Tisong De-cen in Bal-pa-čen.

Po dobi državne in verske decentralizacije je lamaizem v začetku XI. stoletja pnovno oživel, deloma zaradi okrepitev vladine moči, deloma pa zavoljo misijonskega delovanja velikih indskih budistov, Darmapale in Atiša. V XII. in XIII. stoletju so duhovniki ponovno vrnili svojo svetno oblast, ki je dobila čvrste temelje od Džingis-kana in Kublaj-Kana. Ta mongolska

vladarja sta poklicala opate iz samostana Sakia na dvor, Kublaj-kan pa je dal leta 1252. opatu Pap-pa Gjal-cenu dedno oblast, ki je potem do leta 1340. stalno pripadala opatom samostana Sakia. Kasneje je oblast prešla na samostanske dostojanstvenike Dri-kunga, Pak-duna in Pala. V začetku te dobe je Pak-mo-du ustanovil novo hierarhijo, imenovano Si-tia, ki je do srede XVII. stoletja blagodejno vladala v državi. V ta čas spada tudi reformatorsko gibanje, ki ga je izvedel za obnovo omajanega budizma v Tibetu Cong-ka-pa, ki se je rodil leta 1358. v Am-do. Poleg tedanje »Rdeče sekte« je ustanovil še »Rumeno sekto« in ji dal strožja življenjska pravila glede moralnih nauk, celibata in uživanja alkohola. Cong-ka-pa je hkratu tudi ustanovitelj samostanov Gan-den in Se-ra, ki se nahajata blizu Lase in skupno s samostanom Džerpung še danes pomenita najvažnejši kulturni središči. Rumena sekta je postala najmočnejša. Cong-ka-paov naslednik, Gan-den Trup-pa, je ustanovil samostan Ta-ši Lun-po, kasneje sedež drugega »živega Bude« Pan-čen Lame. Gan-den Trup-pa je umrl leta 1474. Njegova inkarnacija (to se pravi človek, v katerega se je ob rojstvu vselila pokojnikova duša), Se-nam Gja-co, je vpeljal lamaistični budizem v Mongolijo, zaradi tega so mu Mongoli vzdali časten naslov »Dalaj-Lama Vraždharac«, to se pravi: »Lama, ki vse varuje, gromovnik«. Častni priimek »Dalaj Lama« za vrhovnega poglavarja lamaistične cerkve izvira torej iz početka XV. stoletja. S pomočjo elentskih Mongolov je Rumena sekta končno zmagala in izza leta 1641. vlada v Tibetu. Peti Dalaj Lama, ki je tedaj vladal, Lob-sang Gja-co, je v znamenje svoje moči prezidal obširno palačo prvega verskega kralja, Long-cen Gan-poa, in jo je dal napraviti še večjo in veličastnejšo. Palača, ki se imenuje »Potalac«, ima nad 300 m dolgo pročelje in zelo visoke stolpe. Zidana je v več nadstropji na neki skali nad mestom in še danes predstavlja mogočno prestolico Dalaj Lame.

(Dalje prih.)

* Inkarnacija = vtelesenje. Ti narodi verujejo, da se duša njih najvišjih verskih poglavarjev po smrti enega naseli v kakem otroku. Ta je potem naslednik umrlega.

herojev, ki so padli in dali svoje življenje za zmago in vstajenje Jugoslavije.

Na predvečer dne 23. julija 1938. bo ob 20. uri bakljada. Ob 21. uri bo na Kalvariji velik ognjemet pod tehničnim vodstvom g. Japlja trdke Stupica iz Ljubljane. Ognjemet v tem velikem stilu, ki bo brez dvoma poseben dogodek za vso širšo okolico, je omogočila Tvorica za dušik. Na trgu se bo med tem vršil koncert Ruškega pevskega društva.

V nedeljo jutraj bo budnica godbe Prost. gas. čete Ruše, ob pol 10. uri sv. maša na trgu, ob 11. uri zbor za povorko, ki bo korakala od kolodvora skozi vas v letno gledališče Sokola Ruše, kjer bodo v knežji kamen vzdana »Povelja«. Po tej slovesnosti se vrši koncert Pevskega društva »Jadranc« iz Maribora, ter obeh ruških pevskih zborov. Popoldne ob 15. uri igra ruško sokolsko gledališče koroško narodno igro v štirih dejanjih »Miklova Zala«, ki jo je po romanu popolnoma na novo dramatiziral za uprizoritev na prostem tajnik ruškega Sokola g. Franjo Sornik. Režijo vodi Rušan operni pevec g. Vekoslav Janko. V novi dramatizaciji bo »Miklova Zala« naša narodna igra, polna junaštva in rodoljubja, samozvesti in ponosa in nepremagljive ljubezni do naše slovenske zemlje in jugoslovanske vzajemnosti.

Domači dogodki

× Na šentiljskem kolodvoru so iskre iz lokomotive povzročile požar. Na slepem tiru je stal vagon slame, ki se je vnela in pogorela, da trpi lastnik tega tovora, trgovec Anton Birgmaier, nad 5000 din škode.

× Pri Oplotnici je doslej neznan zločinec zaklal 16letnega pastirja Bernarda Sternada. Poškodba je bila tako huda, da je pastir kmalu po prevozu v bolnico umrl. Pred smrtjo se ni niti toliko zavedel, da bi bil pojasnil skrivnost tega zločina.

× Prvi denar z likom kralja Petra II. Narodna banka pošlje v kratkem v promet nove kovance, stari bodo pa vzeli iz prometa. Za nove kovance je bil razpisan natečaj in udeležilo se ga je 80 umetnikov. Prvo nagrado za profil Nj. Vel. kralja Petra II. je dobil znani kipar Dinčič. Kraljev lik bo v dveh profilih in sicer bodo imele kovanci po 10 in 50 din desni profil, kovanci po 20 din pa levi profil. Na drugi strani kovanec po 20 in 50 din bo stiliziran grb kraljevine Jugoslavije, ki ga je tudi izdelal kipar Dinčič. To bo prvi denar z likom kralja Petra II. in prvi denar po osvobojenju, ki ga je izdelal naš kipar.

× V naši državi so imele tovarne dne 1. julija t. l. na zalogi še 1540 vagonov sladkorja, po skladiščih izven tovarn ga je bilo 288 vagonov, skupaj torej 1828 vagonov. Lani v juliju in avgustu je znašal konzum sladkorja 1200 vagonov. Nova sladkorna kampanja se pa prične že z avgustom tako, da se ni treba bati pomanjkanja sladkorja. Toliko bolj se je pač treba bati pretirano visokih cen, ki jih plačujemo za sladkor. Ali res pri nas nihče ne vidi, da so vprav te cene voda na tihotapske mline? Ali se nihče ne zaveda, da sladkor ni luksuz, ampak važen sestavni del ljudske prehrane?

× V Črni vasi je neznan vlomilec nedavno obiskal domačijo posestnice Josipine Hribarjeve in odnesel 400 din v gotovini in hranilno knjižico z vlogo okrog 5000 din. Hranilno knjižico je tat odvrget na bližnjem travniku, z gotovino jo je pa popihal.

× Pri Donjem Kraljevcu je vlak smrtno povozil 18letno Ružico Lončarevičovo. Lepa mladenka se je po železniški progi vračala s polja in je preslišala prihajajoči vlak.

× Gradbeno ministrstvo v Beogradu je odprlo kredite za graditev novih cest v skupnem znesku 125 milijonov din. Od tega kredita je določenih 40 milijonov za graditev cest v Sloveniji. Gradbeno ministrstvo je razpisalo licitacijo za graditev cest v Sloveniji takoj, kakor hitro bo banska uprava dovršila načrte za te ceste.

× V Daruvaru je davkarija nadeestarjevi vdovi Mariji Ciolovi zarubila del pohištva, ker reva ni mogla plačati davkov. To je ženo tako potrla, da se je malo pred dražbo zastrupila in umrla med prevozom v bolnico.

× Iz Šibenika se je s čolnom odpeljal v vas Šepurine 28letni Vaso Gjačić iz Lokava v Hercegovini. Med povratkom v Šibenik ga je presenetil vihar in mu prevrnil čoln, tako da je Vaso Gjačić utonil v razburkanih valovih.

× V Ljubljani se je v petek sredi popoldneva pognal pod težak tovorni avtomobil, ki je peljal po Bleiweisovi cesti mimo muzejskega poslopja, akademik agronom Mate Radonič, stanujoč sicer v Zagrebu, doma pa iz Pleternice pri Požegi. Avto ga je tako zmečkal, da je Radonič takoj po prevozu v bolnico izdihnil. Ljudsko mnenje trdi, da je mladi akademik šel v smrt zaradi nesrečne ljubezni.

× V vukovarski tovarni pohištva je pred kratkim izbruhnil požar, ki je povzročil nad 6000 tisoč dinarjev škode.

× Rejci malih živali, iz vseh krajev Slovenije, združeni v Zvezi društev rejcev malih živali s sedežem v Ljubljani in rejci iz ostalih banovin, prirede v času jesenskega ljubljanskega velesejma od 1.—12. septembra 1938 pod najvišjim pokroviteljstvom Nj. Vel. kralja Petra II. svojo I. Zvezno banovinsko razstavo vseh vrst malih živali in produktov iz te reje. Prireditve v tem obsegu Ljubljana še ni videla. Vsa prireditve bo obsegala do mala polovico velesejma in bo prikazala nazorno sliko požrtvovalnega dela za povzdig našega malega gospodarstva. V nedeljo dne 4. septembra bo v Ljubljani tudi I. kongres rejcev malih živali, kjer se zbero skupaj rejci iz vseh krajev države in celo iz inozemstva. Na programu so razna predavanja, tečaji ekskurzije. Vse priprave za prireditve od strani rejcev malih živali kažejo, da bo naše občinstvo na jesenskem ljubljanskem velesejmu deležno zopet novih senzacij.

× V ljubljanski bolnici je umrla po dolgem trpljenju gospa Krista Račičeva, soproga ravnatelja Osred. zavoda za žensko domačo obrt, gospoda Boža Račiča. Pokopali so jo v petek dne 15. t. m. na farnem pokopališču na Viču. Bodi ji ohranjen trajen spomin. Prizadetemu soprogu, otrokom in svojem naši iskreno sožalje!

× Slovenske knjige, mesečne revije, ki jo izdaja enako imenovana založba v Kamniku, 3. in 4. številka izideta ta teden. Sodelujejo vseučiliški prof. dr. France Veber, Cvetko Golar, Otilija Špur, Jože Kranjc, Ivo Peruzzi in mladi, nadarjeni Jože Krivec. Prva knjiga »Zalina rana«, delo pisatelja Ivana Albrehta, izide ta mesec. »Slovenska knjiga« stane mesečno 16 dinarjev.

× Pri Sremski Kamenici je ondan skočila v Donavo 17letna služkinja Leposava Vasič, ker jo je zapustil ženin, v Pančevu pa se je obesila 70letna Marija Lazič, ker je na stara leta tako obubožala, da je obupala nad življenjem.

× Na Bledu je v soboto predsednik vlade g. dr. Milan Stojadinović sprejel voditelja nemške mladine Baldurja v. Schiracha.

× Ljubljanska tobačna tovarna je odpustila skoraj 100 delavcev in delavk. Po odredbi monopolne uprave bo ljubljanska tovarna v bodoče prenehala z izdelovanjem smotk.

× Na beograjski borzi je bilo te dni prodanih prvih 13 vagonov letošnje pšenice po 165 do 170 din za 100 kg.

× V Kranju je padel s strehe Anton Ločniškar, delavec v Adamičevi tovarni. Dobil je tako hude poškodbe, da je kmalu po prevozu v ljubljansko bolnico umrl.

× V Spodnji Dobravi je delavcu Josipu Kališniku pogorela stanovanjska baraka in znaša nastala škoda 10.000 dinarjev.

× V Slavonskem Brodu je Tošo Brkić ujel 28 kg težkega soma.

× V Velki je 12letni posestnikov sin Fran Kocbek padel s čenjše, si zlomil tilnik in obležal mrtev na tleh.

× V Beogradu bo po sklepu ministrstva za telesno vzgojo naroda prirejen enoleten tečaj, v katerem se bodo pripravljali za svoj poklic telovadni učitelji. V ta namen je razpisan natečaj za sprejem 50 slušateljev. Prošnje je treba vložiti do 20. avgusta na ministrstvo za telesno vzgojo.

Plemenske krave, dobre molznice,
sivorjave pasme in bikte proda
SEVER & KOMP., LJUBLJANA

Kmetijski hranilni in posojilni dom

reg. zadr. z neomejeno zavezo **v Ljubljani, Tavčarjeva ulica 1**

Telefon št. 78-47

Rač. pošt. hran. št. 14.257

Brzjavlj: Kmetiskidom

Račun pri Narodni banki

Eskontuje menice

**Daje kratko-
ročna posojila**

**Izvršuje
ostale denarne posle**

Zaupajte denar domačemu zavodu!

N o v e v l o g e
vsak čas razpoložljive obrestuje
po 4%,
vloge proti odpovedi — 5%.
Za vse vloge nudi popolno varnost
Otvorja tekoče račune

Živinski sejmi

Na zadnji živinski sejem v Mariboru so priglali 9 konj, 12 bikov, 194 volov, 492 krav in 16 telet, skupaj 723 komadov. Povprečne cene so bile: Debeli voli 4-525, poldebili voli 350 do 475, plemenski voli 450 do 550, biki za klanje 350 do 475, klanje krave 4-475, plemenske krave 350-450, krave za klobasarje 250-325, molzne krave 4-5, breje krave 350 do 450, mlada živina 4-5, teleta 450-625 za kilogram žive teže. Prodanih je bilo 383 komadov.

Sejmi

- 24. julija: v Semiču.
- 25. julija: v Vinici pri Črnomlju, Kočevju, Vel. Loki, Zalcu, Središču, Kozjem, Mežici, Slov. Bistrici, Dubrovniku.
- 26. julija: Metliki, Cerkljici, Domžalah, Leskovcu, Radovljici, Višnji gori, Ormožu, Teharjih, Dol. Lendavi.
- 27. julija: v Toplicah, Celju, Ptuj, Trbovljah, Beltincih.
- 28. julija: na Vrhniki, v Turnišču, Dol. Lendavi.
- 29. julija: v Mariboru.
- 30. julija: v Brežicah, Celju, Trbovljah, Križevcih.

Važnejša radio predavanja

Nedelja dne 24. julija, 13.20: Potovanje po Sredozemskem morju. — 17.00: Ohranimo zemlji rodovitnost. — 17.20: Tržna poročila. — 19.30: Junaštvo in slava Somborca pri obleganju Dunaja leta 1683.

Ponedeljek dne 25. julija, 20.10: Počitniška kolonije za vajece.

Torek dne 26. julija, 19.30: Glavni poljski pridelki naše zemlje. — 20.10: Baročna arhitektura in kiparstvo.

Sreda dne 27. julija, 19.30: Kako so bile organizirane karavane v srednjem veku.

Četrtek dne 28. julija, 19.30: Železo v Jugoslaviji. — 20.10: Pomen karakterologije za življenje.

Petek dne 29. julija, 19.30: Bolgarska književnost po vojni. — 20.20: Več veselja v družini.

EKONOM

r. z. z. o. z.

v Ljubljani, Kolodvorska ulica 7
rv lastni hiši telefon interurban 25-06

Dobavlja vse detelne pridelke, kakor: pšenico, rž, ječmen, oves, koruzo, ajdo itd. Mlevske izdelke: pšenični zdrob, pšenično moko, rženo moko, ajdovo moko, koruzno moko, koruzni zdrob, pšenično in koruzno krmilno moko, pšenične otrobe, ješprenj, kašo. Poljske pridelke: krompir, fižol, zelje, sadje, seno in slamo. Stalna zaloga vseh umetnih gnojil (rud., superfosfata, kalijeve soli, Tomasove žindre, nitrofoskala, apnenega dušika, čilskega solitra itd.), cementa in drugo glavno zastopstvo za Slovenijo opekarnarstva. Karlovac za vse vrste zidne in strešne opeke.

T

ISKOVINE

vseh vrst: trgovske, uradne, reklamne, časopise, knjige, vetbarni fisk hitro in poceni!

ISKARNA MERKUR

LJUBLJANA, Gregorčičeva ul. 23
TELEFON ŠTEY. 25-52

od 17. VII ZNIZUJEMO CENE OBUTVI!

NOVE CENE:

12-15-19-

25-29-39-

59-79-99-

PRIDITE-PREPRIČAJTE SE!

Plata

KMETSKA POSOJILNICA LJUBLJANSKE OKOLICE

r. z. z. n. z. v Ljubljani
Ustanovljena leta 1881

sprejema vsak čas izplačljive nove vloge in jih obrestuje po 4%, vezane na tri mesece pa po 5%. Vlagajte svoje prihranke v najstarejši slovenski denarni zavod